

О. Р. Микитюк

Фаріон Ірина Дмитрівна

ФАРІОН Ірина Дмитрівна (29. 04. 1964, Львів — 19. 07. 2024, там само) — мовознавиця, громадська діячка. Доктор філологічних наук (2015). Народний депутат України (2012—14). Премії імені О. Гірника (2004), імені Б. Грінченка (2008), імені Д. Нитченка (2012), імені І. Огієнка (2016). Закінчила Львівський університет (1987), де й працювала лаборантом на кафедрі загального мовознавства; від 1991 — у Національному університеті «Львівська політехніка»: від 2015 — професор кафедри української мови. Голова наглядової ради Міжнародного конкурсу знавців української мови імені П. Яцика (2015—24). Член політради всеукраїнського об'єднання «Свобода» (2005—24). У ВР України 7-го скликання — голова підкомітету з питань вищої освіти Комітету з питань науки і освіти, член фракції всеукраїнського об'єднання «Свобода». Наукові дослідження: діяхронна соціолінгвістика, історія мови, лінгвоперсонологія, культура мовлення, правописна норма. Авторка ідеї створення мовних плакатів «Мова — твого життя основа» (2001), «Я на сторожі коло їх поставлю слово» (2002), «Українська мова — краса і сила» (2007), «Слово — меч духовний» (2012); проєктів «Скарб нації» (2006—14), «Від книги до мети» (2011—19), «Велич особистості» (2014—19) на парламентському каналі «Рада», «Ген українців» на телеканалі НТА (2019—24); курсів з української мови на ютуб-каналі «Студія Фаріон» (2022—24). Застрелена біля власного будинку, судовий процес над обвинуваченим триває.

Основні праці

Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини кінця XVIII — початку XIX ст. (з етимологічним словником). Л., 2001; Правопис — корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вибір. Л., 2004—11; Отець Маркіян Шашкевич — український мовотворець. Л., 2007; 2011; Мова — краса і сила. Суспільно-креативна роль української мови в XI — середині XIX ст. Л., 2007; 2009; 2010; 2011; 2021; Мовна норма: знищення, пошук, віднова. Ів.-Ф., 2009; 2010; 2012; 2014; Степан Бандера — практик, теоретик, містик націоналістичного руху. Ів.-Ф., 2009, 2013; Суспільний статус староукраїнської мови в XIV — XVII століттях: мовна свідомість, мовна дійсність, мовна перспектива. Л., 2015, 2018; Мовний портрет Івана Пулюя (за листами мислителя). Л., 2017; Англізми і протианглізми: 100 історій слів у соціоконтексті. Л., 2023 (співавт.).

Рекомендована література

1. Фаріон Ірина Дмитрівна. Доктор філологічних наук, професор: Біобібліогр. покажч. Л., 2019.

Бібліографічний опис:

Фаріон Ірина Дмитрівна / О. Р. Микитюк// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-890324>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).